

Posudek diplomové práce Alžběty Matějovské:

Problémy přípravy ke křtu

Titulnímu tématu se diplomandka věnuje až v posledních třech kapitolách své práce. První tři kapitoly krouží kolem problému křtu obecně. Zde např. konstatuje četnost pojetí křtu už v Novém zákoně, jak tomu odpovídají různé metafory. Samozřejmě se nabízí úvaha, kterou autorka ovšem neprovedla, zda je v důsledku toho možno uvažovat o různých modelech křtu a křestního rituálu také dnes – Agenda CČE tento směr naznačuje v různých navržených variantách křestní promluvy (viz s. 25). Odtud by bylo možno směřovat již k tématu přípravy ke křtu otázkou, jaké (pastýřské či jiné) důvody oprávněně vedou k volbě jednoho z modelů – o neoprávněných široce referuje K. Takácsová v disertační práci, kterou Matějovská údajně zná.

Další oddílek se zabývá otázkou křtu nemluvňat či dospělých. Je možno pochopit, že diplomandka nestudovala KD IV/4, až na ně odkazuje, hůře chápeme, že její pozornosti unikl opačný názor J. Mrázka v podnětném článku Křest dětí v pohledu Nového zákona (TREF 1996). Opravdu platí, že *bohémica non leguntur*? Od padesátých let se periodicky zabývají synody CČE sporem o křest nemluvňat, resp. křest opakovaný v dospělosti atd. O tom není v práci zmínka. Místo toho se dovídáme leccos o poměrech v Německu.

Další oddíl je nadepsán: Křest v Krista a křest v církvi a pojednává o poměru křtu a členství v církvi, v níž byl vykonán.

Příští kapitolou už autorka směřuje k přípravě na křest; nejdříve historicky. Část této kapitoly by vlastně patřila do kapitoly 1 (nz svědectví o křtu). Diplomandka správně konstatuje, že „v textu Nového zákona nenajdeme jedinou zmínku o průběhu přípravy na křest“ (s. 40). O to úporněji shledává autorka doklady, že křtu alespoň cosi předcházelo, co vytvořilo víru jako předpoklad křtu. – Matějovská bez diskuse přijímá názor, že Didaché 1-6 je předkřestní průpravou, ač byla upozorněna na to, že se tento názor nedá bez dalšího hájit. Pojednání o starokřesťanském katechumenátu čerpa diplomandka z Hippolyta a z Egerie.

Poslední dvě kapitoly již cíleně směřují k titulnímu tématu. Matějovská soudí, že smyslem nekřestní přípravy, je pomoci těm, jež k zájmu o křtu přivedla životní krize, aby získali alespoň vůli věřit, když ne přímo víru. Poslední kapitola je „praktická“; je rozdělena do části přípravy na křest dospělého a křest nemluvňate. Autorčin výklad se opírá se o materiály původem z německých sborů, jednak také o interní materiály dvou farářů CČE, zčásti také o příručku A. Opatrného. Slabinou je, že diplomandka materiály jen představuje, ale nehodnotí a nesrovnává.

Pozoruhodný je způsob, jakým autorka pracuje s prameny. Jednak výběrem svých zdrojů, kterými jsou začasné instrukční materiály jednotlivých německých sborů (dostupné z internetu) s malou mírou použitelnosti v jiných prostředích, o odborné stránce ani nemluvě. Jednak tím, že často neuvádí plný bibliografický údaj včetně stránky, z níž je citováno. Řada tvrzení není doložena vůbec.

Práce obsahuje řadu sporných, nepřesných, chybných tvrzení. Uvést je zde všechna by překročilo míru, takže jen některá na ukázkou:

S. 42: Ve Sk 2, 37n neuposlechli posluchači Pavla, nýbrž Petra.

S 46: Katechetická škola (ve starověku) prý „připravovala studenty na farářskou činnost nebo na učení v katechumenických (sic!) školách...“

S. 49: Za reformace prý „naučení se a porozumění katechismu bylo nezbytné pro přijetí křtu“.

Satis est. Za těchto okolností je těžké práci doporučit k obhajobě. Aby však diplomandka dostala ještě šanci, obhajoba by se mohla konat, ale výsledná známka nemůže být v žádném případě lepší, než E.

Prof. ThDr Pavel Filipi

8. 6. 2015